

Forslag, som Regeringspartiet havde stillet med Hensyn til den privilegerede Valgret til Amsraadene, kom de ikke bort fra. Og det beklager jeg i høj Grad.

Man kan maaske beklage, at der ikke kom noget Resultat ud af dette Forslag i denne Samling, men jeg tror alligevel, at de, som have størst Grund til Beklagelse i denne Retning, ere de konservative Partier her i Landet. De konservative Partier blive trængte ud fra de forskellige kommunale Raad hele Landet over. Jeg skal minde om, at de konservative Partier her i København ikke følte sig stærke nok til nu ved sidste Borgerrepræsentantvalg at opstille nogen Liste til den Forsamling, i hvilken de have været det raadende Parti for ganske faa Aar tilbage. Hvis vi altsaa blive ved at bibeholde den kommunale Forfatning, som vi have, er det Tidspunkt jo meget nær forestaaende, hvor de konservative Partiers Repræsentanter ere fuldstændig udslettede baade af Borgerrepræsentationen her i København og af Byraadene ude i Provinserne, og det forekommer mig derfor, at det maa særlig ligge disse konservative Partier paa Sinde at faa en Forandring i dette Forhold. Regeringen staaer efter min Mening her stærkt; den kommer jo her med et Forslag, som tilbyder de konservative Partier Forholdstalsvalgmaaden, som giver de konservative Partier den samme Indflydelse paa de kommunale Raad, som alle de andre Partier ville faa — i Forhold til deres Størrelse. Det skulde undre mig, om ikke de konservative Partier længes efter at faa denne Forholdstalsvalgmaade, og jeg tror derfor, at det ikke vil være vanskeligt for Regeringen, naar kun den staaer fast i denne Sag, at opnaa at faa den gennemført, naar den vedblivende kan staa paa det Standpunkt at kunne tilbyde som Vederlag at give Forholdstalsvalgmaaden.

Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger. Jeg vil kun til Slutning udtale Haabet om, at Regeringen ikke i Fremtiden vil føle sig bunden af det Forslag med Hensyn til Amsraadsvalgene, som Medlemmer af Regeringspartiet have stillet i Fællesudvalget, men at de i Fremtiden ville holde fast ved det Forslag, som vi have foreliggende for os, og som er vedtaget af Folketinget. Med disse Ord skal jeg saa tillade mig at anbefale Flertallets Indstilling til Vedtagelse her i Tinget.

Konseilspræsidenten (*J. C. Christensen*): Hvad der er sket i denne Rigsdags-

samling i nærværende Sag, er for det første det, at nu er Sagen endelig naaet til virkelig Forhandling mellem begge Ting, endskønt Resultatet i dette Øjeblik er det, at der ikke kommer noget positivt ud deraf. Da vi for en 3 Aar siden fik Forslag fremsat i denne Sag, behandlede Landstinget jo i Virkeligheden ikke Forslaget, men nøjedes blot med at stille nogle Forespørgseler til Ministeren, og Aaret efter behandledes ganske vist Forslaget, men saaledes, at det i Virkeligheden heroppe lavedes om til en Skikkelse, der nærmest var i Retning af et Tilbage-skrift fra den nuværende Tilstand og gjorde de kommunale Raad endnu mere konservative end tidligere.

Da jeg for 2 Aar siden udtalte om denne Sag, at for at faa den fremmet maatte man gaa ud til Folket og sige, at det var for det første Ministeriets første Programsag og for det andet en Sag, som ikke lod sig løse, før de konservative Partier fik en alvorlig Følelse af, at det var en Sag, man ikke kom udenom, som skal tages op til Løsning, da jeg gjorde det, fik jeg ganske vist Bebrejdelser for denne Udtalelse, ikke fra mit eget Parti, men fra andre Sider, men jeg tror dog, at det var medvirkende til, at man ogsaa heroppe i dette høje Ting, navnlig fra de frikonservatives Side, mente, at det var rigtigt at appellere til Vælgerne, og det gjorde man. Man appellerede til Vælgerne, krævede at faa Vælgernes Udtalelse om dette Spørgsmaal, og for de konservative Partier syntes Stillingen i Fjor foran Valget at være den gunstigste, som næsten tænkes kunde. De konservative Partier ønskede jo ikke, at Appellen skulde give det Resultat, at Vælgernes Flertal sluttede sig til Kravet om almindelig kommunal Valgret, og de konservative Partier, som haabede, at navnlig Landbefolkningen skulde se mere paa de Rettigheder, de sidde inde med, end se paa at skaffe Lighed til Stede paa dette Omraade, havde den Fornøjelse at se Regeringen bekæmpet fra alle Sider, se Ministeriet bekæmpet fra alle Sider og Ministeriets Parti bekæmpet fra alle Sider. De konservative Partier havde endogsaa den Fornøjelse, at Dele af Venstre optraadte saa stærkt mod Ministeriet og dettes Parti, at de i mange Kredse arbejdede Højre direkte i Hænderne. Og trods alt dette blev Resultatet dog saaledes, at ikke noget Parti kunde tage fejl af, at den almindelige kommunale Valgret havde mødt Tilslutning ved Valget. Derfor havde det ærede